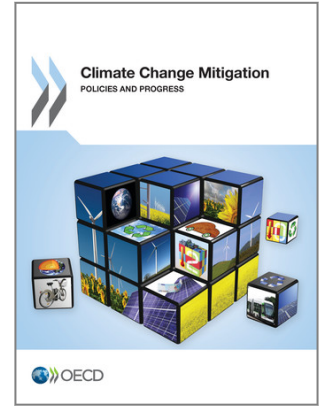

OECD *Multilingual Summaries* Climate Change Mitigation Policies and Progress

Summary in Turkish

Read the full book on: 10.1787/9789264238787-en

İklim Değişikliğini Hafifletme Politikalar ve İlerleme

Türkçe Özet

İklim değişikliğiyle mücadele, ülkeler arasında üst düzeyde güven ve işbirliği gerektiren zorlu bir siyasi meydan okumadır. Küresel sıcaklık ortalamasındaki artışı 2 °C aşağı çekmek için global seragazı (GHG) emisyonlarının 2050 itibarıyla 2010 seviyelerinin %40-70 altına inmesi ve 2100 itibarıyla sifıra yakın veya ekside olması gerekiyor. Eğer mevcut eğilimler devam ederse önemli ölçüde daha fazla sıcaklık artışı olması ve ekosistemler üzerindeki hem ciddi hem de geri çevrilemez etkilerin artması, tarımsal sistemlerde kayda değer kesintiler olması, bu yüzyılda ve sonrasında insan sağlığının etki altında kalması muhtemel.

Bu rapor, 34 OECD üye ülkesindeki, Avrupa Birliği'ndeki ve 10 partner ekonomideki (Brezilya, Çin Halk Cumhuriyeti, Kolombiya, Kostarika, Endonezya, Hindistan, Letonya, Litvanya, Rusya Federasyonu ve Güney Afrika) iklim değişikliği hafifletme politikaları eğilimlerini ve kaydedilen ilerlemeleri ortaya koymaktadır. Şeffaflığın artırılması ve hafifletme hedeflerinin anlaşılmasının yanısıra seragazı emisyonlarını ele almaya dönük olarak karbon fiyatlandırma enstrümanları ile diğer politikaların farklı ekonomik sektörlerde uygulanma kapsamının geliştirilmesi amaçlanıyor.

İklim değişikliğini hafifletme politikalarıyla ilgili olarak aşağıdaki kilit gelişmeler tespit edilmiştir:

- **Her ne kadar bir birim gayri-safi yurt içi hasıla (GSYİH) başına seragazı emisyonu neredeyse tüm vakalarda azalmış olsa da incelenen ülkelerden yayılan toplam seragazı emisyonları 1990'lardan bu yana artmaktadır.** Son yıllardaki birkaç durumda emisyonlar, finansal kriz başlangıcında gerilemiştir fakat o günlerin sonrasında artan ekonomik faaliyetlerden veya Fukushima nükleer kazasının ardından nükleer enerji politikasında yapılan değişikliklerden ötürü eski durumuna geri gelmiştir. Bazı ülkeler kendi emisyonlarını azaltmış olsalar da insanların neden olduğu tehlikeli iklim değişikliğinden kaçınmak için herkesin BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC) ilkeleri paralelinde daha çok gayretli olması gerekiyor.
- **Düşük karbonlu enerji kaynaklarının kullanımı artıyor olsa da birçok ülke kendi ekonomilerine enerji vermek için hala fosil yakıtlarına güveniyor, fosil yakıt üretimini ve tüketimini desteklemeye devam ediyor.** Özellikle de - karbonu en yoğun yakıt olan - kömür, 2012'de incelenen ülkelerdeki elektrik üretiminin hala %45'ine karşılık geliyor. Her ne kadar birkaç ülke, fosil yakıt tüketimine yönelik sübvansiyonların reformunda ilerleme kaydetmiş olsa da pek çok ülke fosil yakıt üretimini ve tüketimini desteklemeye devam ediyor.
- **Enerji vergileri, yakıtların karbon içeriğini yansıtacak şekilde kademeli olarak yeniden yönlendiriliyor ve CO2 emisyonlarını açıkça fiyatlandırmak için artan sayıda idari birimde karbon vergileri kullanılıyor.** Ancak enerji ve karbon vergilerinin kapsamına giren toplam emisyon payı düşük kalmaya devam etmektedir ve bugüne kadarki vergi oranları da teknolojik değişikliği teşvik etmekte ve tüketici davranışını ciddi ölçüde değiştirmekte yetersiz kalmıştır. Karbon vergileri, incelenen ülkelerin 15'inde ulusal veya alt-ulusal seviyede uygulanmış veya planlanmıştır.
- **Artan sayıda uluslararası, ulusal ve alt-ulusal idari birimde emisyon alım-satım sistemleri (ETS'ler) uygulanmakta fakat tahsis fiyatları düşük kalmaktadır.** ETS'ler Avrupa Birliği'nin yanısıra ulusal düzeyde Kore, Yeni Zelanda ve İsviçre'de kurulmuştur. Çin, yedi şehir ve eyalette

pilot ETS'ler kurmuştur ve ekonomisinin geneline hitap eden bir sistemi hayata geçirmeyi planlamaktadır. Kaliforniya'da, ABD'nin dokuz kuzey-doğu eyaletinde, Kanada'da Quebec'te ve Japonya'da Tokyo ve Saitama'da da alt-ulusal ETS'ler uygulanmıştır.

- **İncelenen ülkelerden birkaçı, son zamanlarda tarife garantilerinin daha az kullanılması ve prim garantileri ile rekabetçi teklif süreçlerinin daha fazla kullanılması suretiyle yenilenebilir enerjiye destek politikalarında reforma gitmişlerdir.** Elektrik santralleri için emisyon standartları, araçlar için yakıt ekonomisi standartları ve binalar için enerji verimliliği standartları da yaygın biçimde kullanılmaktadır. Enerji güvenliğinin, hava kalitesinin ve insan sağlığının artırılması gibi başka hedefler de sözkonusu politikaların itici gücü olabilir.
- **Enerjiyle ilgili kamusal RD&D (Araştırma, Geliştirme ve Uygulama) harcamaları, GSYİH içindeki payı itibarıyla düşük kalmaya devam ediyorsa da enerji depolama, akıllı şebekeler, ileri düzey yakıtlar ve araçlar, karbon yakalama ve depolama (CCS) gibi düşük karbonlu enerji teknolojilerine tahsis edilen enerjiyle ilgili RD&D harcamalarının payı artmaktadır.** 2012 yılında 22 OECD üye ülkesi, büyük ölçüde yenilenebilir enerji kaynakları, enerji verimliliği ve nükleer enerji için olmak üzere enerjiyle ilgili kamusal RD&D için birlikte 13 milyar USD civarında harcama yaptı. CCS, belli ülkelerde fosil yakıtlara yapılan kamusal RD&D harcamalarının yarısından fazlasına karşılık geliyor. Özel sektör de enerjiyle ilgili RD&D harcamalarının önemli bir kaynağıdır.
- **İncelenen ülkelerin çoğu tarım kaynaklı emisyonları azaltmak için bugüne kadar sınırlı bir eyleme girmiş olsa da bazı ülkeler, ormansızlaşmayı azaltmak için ciddi bir ilerleme kaydetmiştir ve enerji dışındaki diğer sektörlerden kaynaklanan GHG emisyonlarını da ele almaktadır.** Tarım, ormansızlaşma, endüstriyel süreçler ve atık bazı ülkelerdeki GHG emisyonlarının önemli kaynaklarıdır. Tarım sektöründeki emisyon yoğunluğu, 1990'dan bu yana birçok ülkede azalmıştır. Ancak hafifletme politikalarının bu sektördeki uygulanışının, düşük maliyetli tarımsal hafifletme politikalarının kısmen sınırlı ölçüde mevcut bulunmasından ötürü zorlu olacağı görülmüştür. Bazı ülkelerde (örn. Brezilya) ormansızlaşma oranlarının azaltılmasında, başlangıç noktası yüksek olsa da önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Sanayi ve atık sektörlerinden kaynaklanan GHG emisyonlarını azaltmak için ekonomik enstrümanlar, yönetmelikler ve bilgilendirme programlarının karmaları kullanılıyor.

İncelenen ülkelerin neredeyse hepsinin, UNFCCC veya Kyoto Protokolü bağlamında 2020 yılı için üstlendikleri hafifletme hedeflerinin veya amaçlarının niteliği ve maksadı ulusal şartları yansıtmaktadır. Birçoğu aynı zamanda 2020-sonrası dönemi için ulusal düzeyde tespit edilen katkı niyetlerini de ilan etmiştir. Ulusal düzeyde ise Birleşik Krallık, kısa vadeli karbon bütçeleriyle birlikte hukuken bağlayıcı, uzun vadeli bir hafifletme hedefi ortaya koymuştur ve Danimarka, Finlandiya, Fransa ve Norveç için de benzeri yaklaşımlar belirlenmiştir veya değerlendirilmektedir. Birçok ülke, GHG emisyonları, yenilenebilir enerji, enerji verimliliği ve orman örtüsü gibi sözkonusu göstergeler için ulusal hedefler belirlemiştir.

Bugüne kadar ilan edilen INDC'lere ve ulusal hedeflere bütünüyle ulaşıldı, (2 °C aşağıdaki dünya hedefiyle tutarlılık taşıyan) kalan global karbon bütçesi ise güçlü bir eyleme girilmedikçe 2040 gibi tüketilecek. Her ne kadar inceleme altındaki ülkelerin çoğu kendilerinin hafifletme hedeflerine ve amaçlarına ulaşma yolunda bir miktar ilerleme kaydediyor olsa da birçoğunun, yıllık emisyon düşürme oranlarında ciddi bir ivme yoksunluğunu yaşamaması muhtemeldir.

© OECD

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

Bu yayınlar OECD İnternet Kitabevi'nden ücretsiz olarak temin edilebilir www.oecd.org/bookshop

Daha fazla bilgi için, OECD Halkla İlişkiler ve İletişim Müdürlüğü, Haklar ve Çeviri Birimi'ne başvurunuz.
rights@oecd.org Faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, Fransa

İnternet web sitemiz: www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2015), *Climate Change Mitigation: Policies and Progress*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264238787-en